

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten. Propositionen har samband med omorganiseringen inom sjöfartsverket. En proposition med förslag till lag om ändring av 1 och 2 § lagen om sjöfartsverket finns hos riksdagen för behandling.

Enligt förslaget är den tillsynsmyndighet som avses i lagen chefen för den enhet vid sjöfartsverket som sköter frågor i anknytning till fartygssäkerhet och av honom förordnade tjänstemän. I praktiken kommer samma tjänstemän som för närvarande att vara tillsynsmyndighet.

Lagens nuvarande bestämmelser om

sjöfartsstyrelsen skall enligt förslaget gälla sjöfartsverket.

I fråga om systemet för sökande av ändring föreslås att ett rättelseförfarande i första instans tas i bruk. Besvärerna, som för närvarande kan anföras hos sjöfartsstyrelsen genom beslut av sjöfartsdistriktet, ersätts av ett rättelseyrkande. Enligt förslaget kan besvär-rätten inte utnyttjas om det inte först har framställts ett rättelseyrkande.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid ingången av 1998.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Den tillsynsmyndighet som avses i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) är för närvarande chefen för sjöfartsstyrelsens sjöfartsavdelning och av honom förordnade tjänstemän samt inom sjöfartsdistriktet chefen för sjöfartsinspektionen och av honom förordnade tjänstemän.

Regeringens proposition med förslag till ändring av 1 och 2 § lagen om sjöfartsverket (RP 145/1997 rd) är som bäst i riksdagen för behandling. I propositionen föreslås att sådana myndighetsuppgifter som gäller fartygssäkerheten skall organiseras som en särskild, självständig enhet vid sjöfartsverket. Enheten skall bildas av den nuvarande sjöfartsavdelningen vid sjöfartsstyrelsen och av

sjöfartsdistriktens inspektionssektioner. I anknytning till den nämnda propositionen föreslås att chefen för den enhet som sköter frågor i anknytning till fartygssäkerhet och som tillhör det nya sjöfartsverkets centralförvaltning samt av honom förordnade tjänstemän skall vara den tillsynsmyndighet som avses i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten. Bestämmelsen medför inga ändringar i gällande praxis, utan samma tjänstemän som för närvarande kommer att vara tillsynsmyndighet.

I omorganiseringen av sjöfartsverket utgår man dessutom från att sjöfartsstyrelsen i fortsättningen skall kallas sjöfartsverkets centralförvaltning. Till följd av detta föreslås i den nu aktuella propositionen att benämningen sjöfartsverket används i stället för benämningen sjöfartsstyrelsen. I författning-

arna om sjöfartsverkets förvaltning och i verkets arbetsordning skall enligt förslaget ingå närmare bestämmelser och föreskrifter om verkets interna arbetsfördelning.

Ändring i ett beslut som fattats med stöd av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten söks genom besvär enligt lagens 18 §. Ändringssökandet avviker från förvaltningsprocesslagen (586/1996). Sjöfartsdistriktens beslut överklagas hos sjöfartsstyrelsen och sjöfartsstyrelsens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen. Gäller ett sjöfartsdistrikts överklagade beslut stoppande av ett fartyg, är besvärstiden 48 timmar. Förfarandet har ansetts nödvändigt på grund av den särskilda karaktären hos de beslut som lagen avser. Behandlingen av besvärssärenden kräver omfattande sakkunskap om sjöfart och fartygsteknik. Eftersom stoppandet av ett fartyg kan medföra stora ekonomiska förluster, måste besvärerna över beslutet behandlas snabbt.

Beslut som gäller tillsyn över fartygssäkerheten fattas för närvarande vanligen av en tjänsteman inom sjöfartsdistriktets inspektionsssektor. I och med omorganiseringen inom sjöfartsverket blir tjänstemännen vid enheten för fartygssäkerhet tillsynsmyndighet, och den organisatoriska delen av tillsynen över fartygssäkerheten sköts inte längre av distriktsförvaltningen. Således bör bestämmelsen om ändringssökande i första instans ändras. Av de orsaker som anges ovan lämpar sig ett besvärsförfarande enligt förvaltningsprocesslagen inte för behandling av besvär som gäller tillsynen över fartygssäkerheten. Därför föreslås möjligheten att anföra besvär bli kompletterad med ett rättelseyrkande. Det innebär att ett beslut av den tjänsteman som är tillsynsmyndighet behandlas på nytt i förvaltningsförfarande vid enheten för fartygssäkerhet.

Rättelseyrkandet skall vara ett obligatoriskt förstadium till det ändringssökande som kan ses som den egentliga rättskipningen, dvs. anförandet av besvär. När ett rättelseyrkande har framställts skall ärendet behandlas på nytt utan dröjsmål. Gäller rättelseyrkandet stoppande av ett fartyg skall yrkandet framställas inom 14 dagar. Besvär över ett sjöfartsdistrikts motsvarande beslut skall framställas inom 48 timmar. Finlands Rederiförening har föreslagit att den utsatta tiden bör förlängas. Den baserar sitt krav på att om stoppande av ett fartyg äger rum under veckoslutet eller under en längre helg, kan

framställaren av rättelseyrkandet förlora sin rätt att framställa ett yrkande p.g.a att den utsatta tiden går ut. I övriga fall skall rättelseyrkande framställas och besvär anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet, precis som för närvarande. I samband med ett beslut som gäller tillsyn över fartygssäkerheten skall anvisningar om rättelsemedel ges enligt 24 a § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).

Enligt propositionen skall besvär över ett beslut som enheten för fartygssäkerhet fattat med anledning av ett rättelseyrkande, avvikande från förvaltningsprocesslagen, anföras hos högsta förvaltningsdomstolen, på samma sätt som besvär för närvarande anföras över sjöfartsstyrelsens beslut i fråga om tillsyn över fartygssäkerheten. Motiveringen är alljämt att frågorna kräver en snabb behandling. I övrigt tillämpas förvaltningsprocesslagen på besvär. Förvaltningsdomstolskommissionen biföll i sitt betänkande (Regionala förvaltningsdomstolar; Betänkande av förvaltningsdomstolskommissionen; Kommittébetänkande 1997:4) att högsta förvaltningsdomstolen fortfarande fungerar som den enda rättsmedelsinstansen där lagen om tillsyn över fartygssäkerheten kan överklagas.

Enligt 19 § lagen om tillsyn över fartygssäkerheten hindrar anförande av besvär inte att ett beslut enligt lagens 14 § verkställs, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat. Paragrafen föreslås bli utökad med en motsvarande bestämmelse om rättelseyrkande.

I 23 § förslås i detta sammanhang en ändring enligt nuvarande lagstiftningspraxis, nämligen att närmare bestämmelser utfärdas om verkställigheten av lagen.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga ekonomiska eller organisatoriska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid trafikministeriet. Utlåtande om propositionen har begärts av justitieministeriet, sjöfartsstyrelsen samt arbetsgivarnas och arbetstagarnas fackförbund inom sjöfarten. I de avgivna utlåtandena har förslaget bifallits.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen har samband med regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 och 2 § lagen om sjöfartsverket. Den propositionen och den nu aktuella propositionen skall behandlas samtidigt, och likaså skall de lagar som föreslås i

dessa propositioner träda i kraft vid samma tidpunkt.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 17 mars 1995 om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) 5 § 2 mom., 6 § 5 punkten, 13 §, 5 kap. och 23 § som följer:

5 §

Tillsynsmyndigheter

I denna lag avsedd tillsynsmyndighet är chefen för den enhet vid sjöfartsverket som sköter frågor i anknytning till fartygssäkerhet och av honom förordnade tjänstemän.

båda. För vite och hot om avbrytande gäller viteslagen (1113/1990).

Har tillsynsmyndigheten grundad anledning att misstänka att redaren försöker kringgå åläggandet genom att ta fartyget ur trafik i Finland, kan sjöfartsverket förordna att redaren innan fartyget lämnar finsk hamn skall ställa en säkerhet som motsvarar vitet. Då den åtgärd som tillsynsmyndigheten beslutat om blivit vidtagen skall säkerheten återställas till redaren.

6 §

Tillsynsmyndigheternas rättigheter

Tillsynsmyndigheterna har rätt att

5) anlita ett av sjöfartsverket befullmäktigat klassificeringssällskap vid kontrollen av ledningsarrangemangen med anknytning till fartygets säkra drift och redarens säkerhetsledningssystem,

5 kap.

Rättelseyrkande och ändringssökande

18 §

Rättelseyrkande och besvär

Den som är missnöjd med tillsynsmyndighetens beslut som fattats med stöd av denna lag kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär. Yrkande på rättelse framställs till den enhet vid sjöfartsverket som sköter frågor i anknytning till fartygssäkerhet. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.

Ändring i beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

13 §

Vite och hot om avbrytande

Sjöfartsverket kan förena ett åläggande enligt 12 § 2 mom. med vite eller hot om avbrytande. Vite och hot om avbrytande kan föreläggas redaren eller dennes ombud eller

Besvärsskriften skall tillställas den myndighet som utfärdat rättelsebeslutet. Denna skall utan dröjsmål vidarebefordra handlingarna i målet och sitt eget utlåtande till besvärsmyndigheten. Besvären skall behandlas utan dröjsmål.

Rättelseyrkande skall framställas och besvär anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Rättelseyrkande skall dock framställas inom 14 dagar från den tidpunkt då befälhavaren eller redaren tagit del av ett beslut enligt 14 § om stoppande av fartyget.

19 §

Rättelseyrkandets och ändringssökandets inverkan på beslutet

Att rättelseyrkande framställts eller besvär anförts hindrar inte att ett beslut om att stoppa ett i 14 § avsett fartyg, inskränka dess

drift eller förbjuda användningen av en utrustning, anordning, rutin eller ett arrangemang ombord verkställs, om inte den som fattat rättelsebeslutet eller besvärsmyndigheten beslutar något annat.

23 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Trafikministeriet kan, enligt vad som bestäms genom förordning, utfärda närmare bestämmelser om tillsynen över fartygssäkerheten. Dessutom kan sjöfartsverket, enligt vad som bestäms genom förordning, meddela närmare föreskrifter om tekniska detaljer med anknytning till tillsynen över fartygssäkerheten.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 24 oktober 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Matti Aura*

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 mars 1995 om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) 5 § 2 mom.,
6 § 5 punkten, 13 §, 5 kap. och 23 § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Tillsynsmyndigheter

I denna lag avsedd tillsynsmyndighet är chefen för sjöfartsstyrelsens sjöfartsavdelning och av honom förordnade tjänstemän samt inom sjöfartsdistrikt chefen för sjöfartsinspektionen och av honom förordnade tjänstemän.

6 §

Tillsynsmyndigheternas rättigheter

Tillsynsmyndigheterna har rätt att

5) anlita ett av sjöfartsstyrelsen befullmäktigat klassificeringssällskap vid kontrollen av ledningsarrangemangen med anknytning till fartygets säkra drift och redarens säkerhetsledningssystem,

13 §

Vite och hot om avbrytande

Sjöfartsstyrelsen kan förena ett åläggande enligt 12 § 2 mom. med vite eller hot om avbrytande. Vite och hot om avbrytande kan föreläggas redaren eller dennes ombud eller båda. För vite och hot om avbrytande gäller viteslagen (1113/90).

Har tillsynsmyndigheten grundad anledning att misstänka att redaren försöker kringgå åläggandet genom att ta fartyget ur trafik i Finland, kan sjöfartsstyrelsen förordna

Föreslagen lydelse

5 §

Tillsynsmyndigheter

I denna lag avsedd tillsynsmyndighet är chefen för den enhet vid sjöfartsverket som sköter frågor i anknytning till fartygssäkerhet och av honom förordnade tjänstemän.

6 §

Tillsynsmyndigheternas rättigheter

Tillsynsmyndigheterna har rätt att

5) anlita ett av sjöfartsverket befullmäktigat klassificeringssällskap vid kontrollen av ledningsarrangemangen med anknytning till fartygets säkra drift och redarens säkerhetsledningssystem,

13 §

Vite och hot om avbrytande

Sjöfartsverket kan förena ett åläggande enligt 12 § 2 mom. med vite eller hot om avbrytande. Vite och hot om avbrytande kan föreläggas redaren eller dennes ombud eller båda. För vite och hot om avbrytande gäller viteslagen (1113/1990).

Har tillsynsmyndigheten grundad anledning att misstänka att redaren försöker kringgå åläggandet genom att ta fartyget ur trafik i Finland, kan sjöfartsverket förordna

Gällande lydelse

na att redaren innan fartyget lämnar finsk hamn skall ställa en säkerhet som motsvarar vitet. Då den åtgärd som tillsynsmyndigheten beslutat om blivit vidtagen skall säkerheten återställas till redaren.

5 kap.

Ändringssökande

18 §

Besvär

Ändring i sjöfartsdistrikts beslut som fattats med stöd av denna lag söks genom besvär hos sjöfartsstyrelsen och ändring i sjöfartsstyrelsens beslut genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvärstiden är dock 48 timmar från den tidpunkt då befälhavaren eller redaren tagit del av sjöfartsdistriktets beslut enligt 14 § om stoppande av fartyget.

Besvärsskriften skall tillställas den myndighet som utfärdat beslutet. Denna skall utan dröjsmål vidarebefordra handlingarna i målet och sitt eget utlåtande till besvärsmyndigheten. Besvären skall handläggas i brådskande ordning.

19 §

Verkställighet av överklagat beslut

Anförande av besvär hindrar inte att ett beslut om att stoppa ett i 14 § avsett fartyg, inskränka dess drift eller förbjuda användningen av en utrustning, anordning, rutin eller ett arrangemang ombord verkställs, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

att redaren innan fartyget lämnar finsk hamn skall ställa en säkerhet som motsvarar vitet. Då den åtgärd som tillsynsmyndigheten beslutat om blivit vidtagen skall säkerheten återställas till redaren.

5 kap.

Rättelseyrkande och ändringssökande

18 §

Rättelseyrkande och besvär

Den som är missnöjd med tillsynsmyndighetens beslut som fattats med stöd av denna lag kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär. Yrkande på rättelse framställs till den enhet vid sjöfartsverket som sköter frågor i anknytning till fartygssäkerhet. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.

Ändring i beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Besvärsskriften skall tillställas den myndighet som utfärdat rättelsebeslutet. Denna skall utan dröjsmål vidarebefordra handlingarna i målet och sitt eget utlåtande till besvärsmyndigheten. Besvären skall behandlas utan dröjsmål.

Rättelseyrkande skall framställas och besvär anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Rättelseyrkande skall dock framställas inom 14 dagar från den tidpunkt då befälhavaren eller redaren tagit del av ett beslut enligt 14 § om stoppande av fartyget.

19 §

Rättelseyrkandets och ändringssökandets inverkan på beslutet

Att rättelseyrkande framställs eller besvär anförts hindrar inte att ett beslut om att stoppa ett i 14 § avsett fartyg, inskränka dess drift eller förbjuda användningen av en utrustning, anordning, rutin eller ett arrangemang ombord verkställs, om inte den som fattat rättelsebeslutet eller besvärsmyndigheten beslutar något annat.

Gällande lydelse

23 §

Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Trafikministeriet kan, enligt vad som stadgas genom förordning, meddela närmare föreskrifter om tillsynen över fartygssäkerheten. Dessutom kan sjöfartsstyrelsen, enligt vad som stadgas genom förordning, meddela närmare föreskrifter om tekniska detaljer med anknytning till tillsynen över fartygssäkerheten.

Föreslagen lydelse

23 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare *bestämmelser* om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Trafikministeriet kan, enligt vad som bestäms genom förordning, utfärda närmare bestämmelser om tillsynen över fartygssäkerheten. Dessutom kan *sjöfartsverket*, enligt vad som bestäms genom förordning, meddela närmare föreskrifter om tekniska detaljer med anknytning till tillsynen över fartygssäkerheten.

Denna lag träder i kraft den _____ 199.

